

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ

& ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τρίτη 6 Νοεμβρίου 2012

«ΘΕΑΤΡΟΝ», Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος», Πειραιώς 254, Ταύρος

*Τεχνολογία και Καινοτομία ως βασικοί παράγοντες της
ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας -
Σχεδιασμός 2014-2020*

Καθηγ. Βασίλης Μάγκλαρης, Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Τεχνολογία και Καινοτομία ως βασικοί παράγοντες της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας – Σχεδιασμός 2014-2020

*Εκδήλωση του ΣΕΒ με θέμα: «Παραγωγική Ανασυγκρότηση
& Τεχνολογικές Προτεραιότητες
Τρίτη 6 Νοεμβρίου 2012*

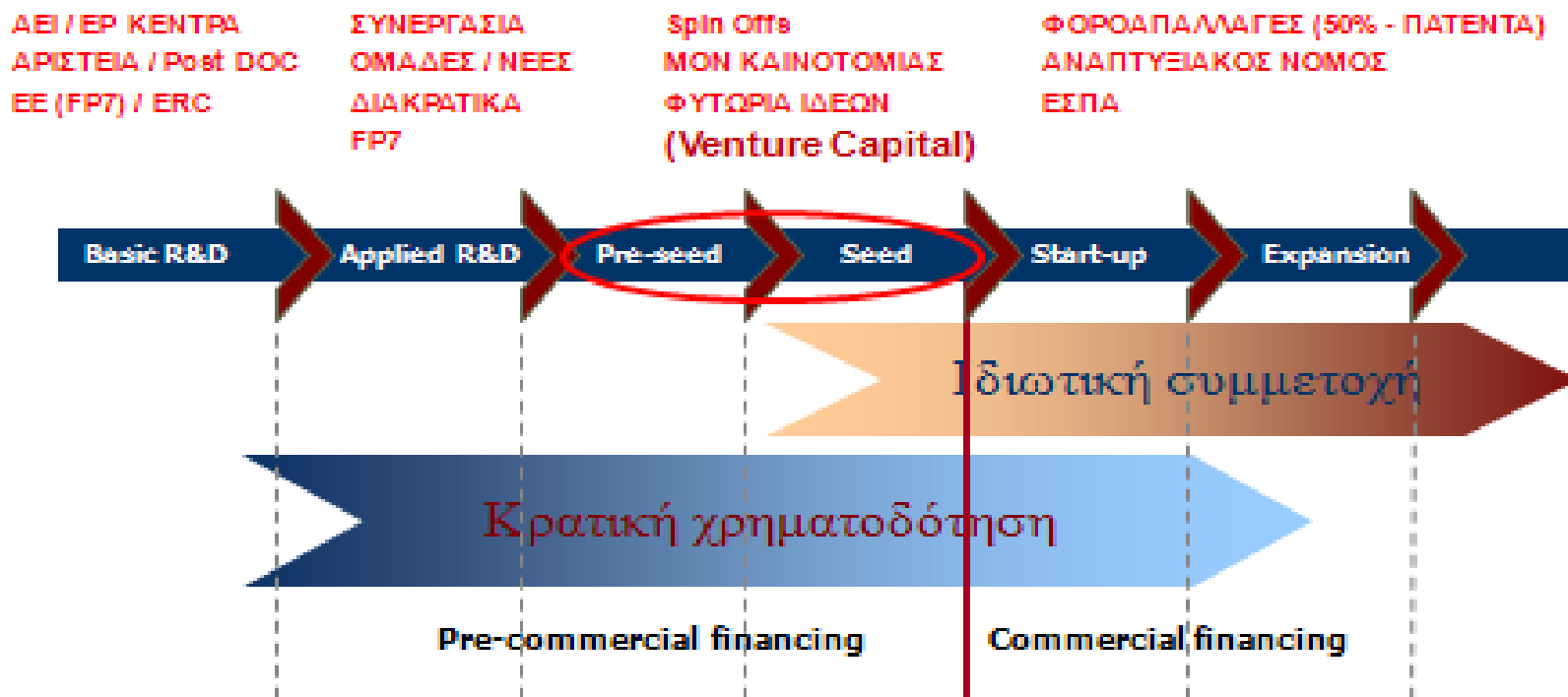
*Καθηγ. Βασίλης Μάγκλαρης
Γενικός Γραμματέας Έρευνας & Τεχνολογίας*

Στρατηγικοί Στόχοι της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)

Οι κεντρικοί στόχοι της ΓΓΕΤ όπως αυτοί αποτυπώνονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Έρευνας και Καινοτομίας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, είναι η χάραξη και άσκηση εθνικής πολιτικής μέσω της εφαρμογής σχετικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από Εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους, στους κάτωθι τομείς:

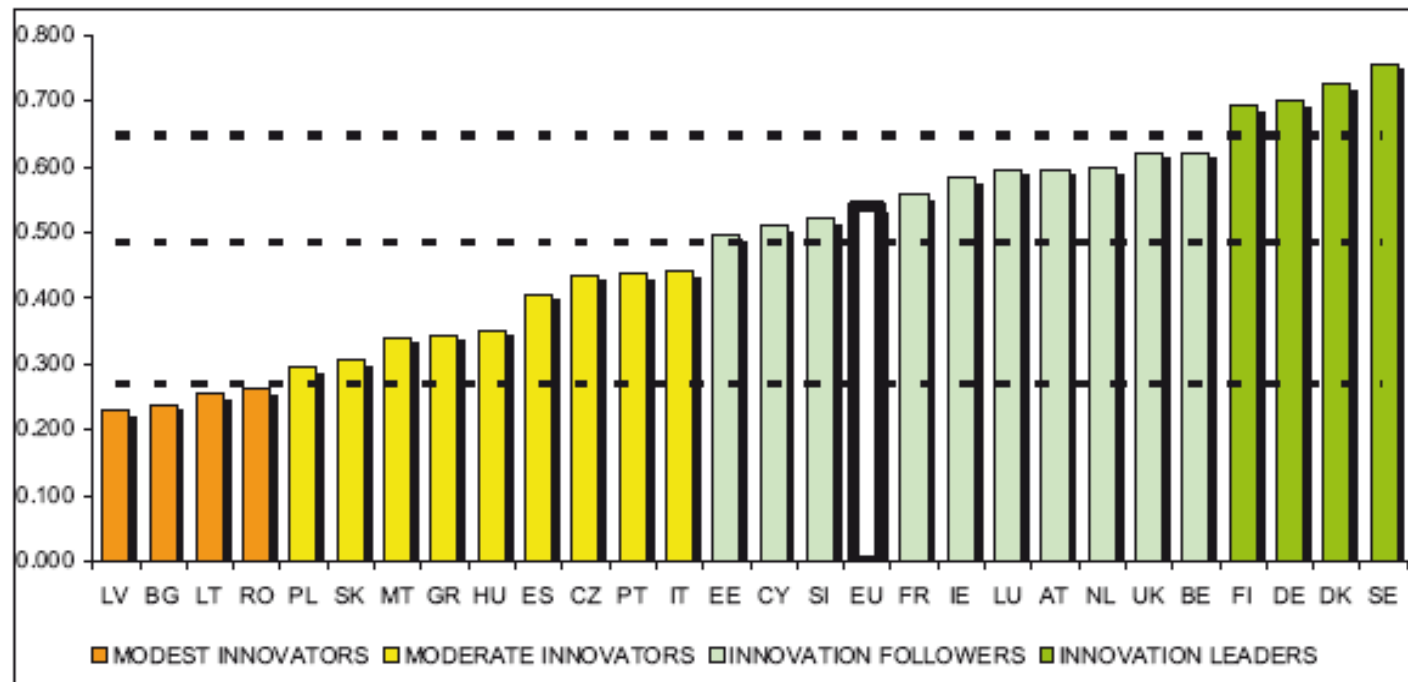
- *επιστημονική έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη*
- *διασύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας με τον παραγωγικό ιστό της οικονομίας για την προαγωγή της καινοτομίας*
- *δημιουργία νέων και αξιοποίηση υφιστάμενων ερευνητικών υποδομών,*
- *ενεργοποίηση και εξειδίκευση ανθρώπινου δυναμικού στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας & τεχνολογίας και της καινοτομίας*
- *διεθνοποίηση του συστήματος έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας της χώρας*

Ρόλος κράτους στη χρηματοδότηση του κύκλου Έρευνα & Ανάπτυξη

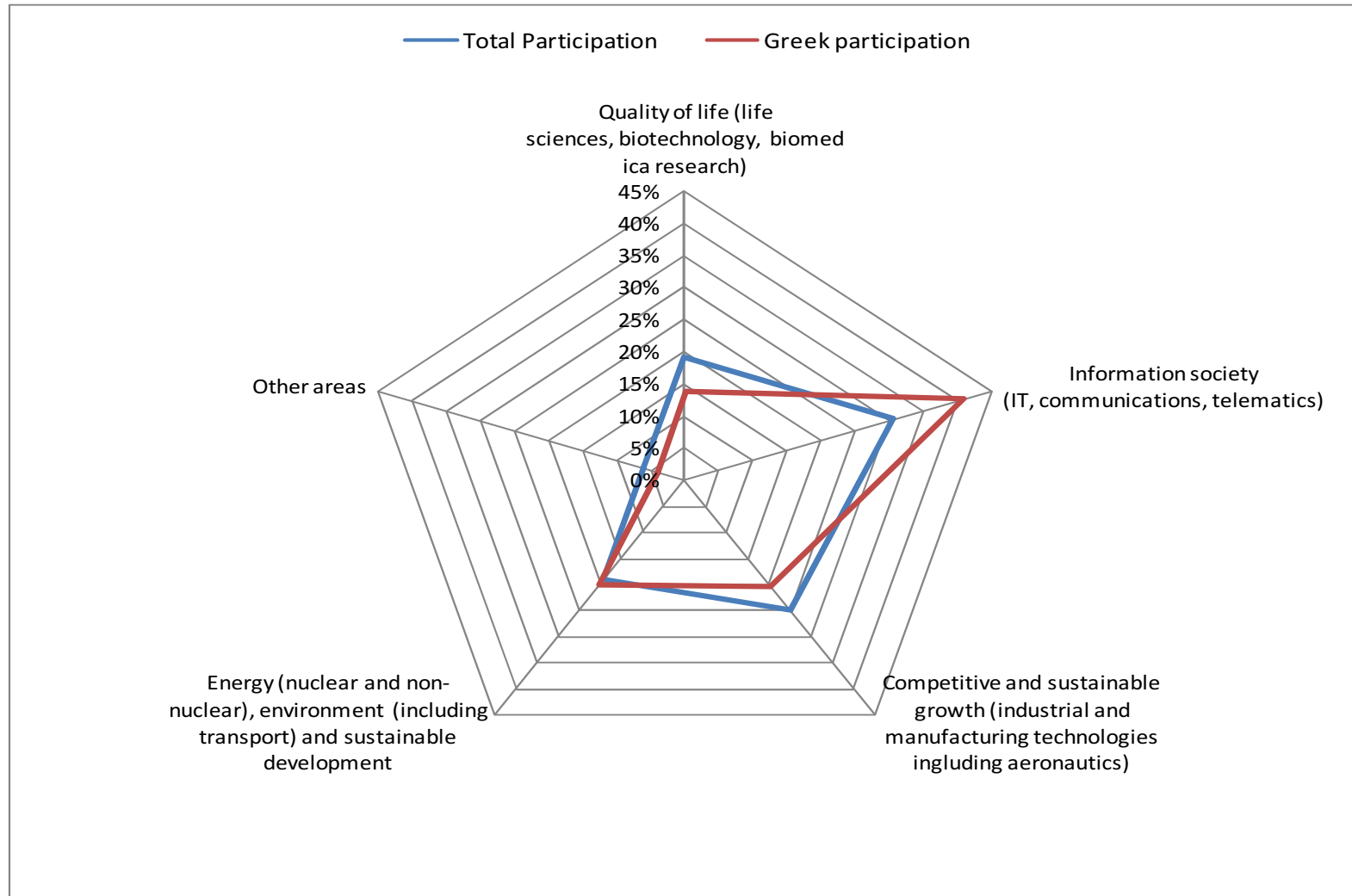
Η Ελλάδα και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Καινοτομίας

FIGURE 4: EU MEMBER STATES' INNOVATION PERFORMANCE

Note: Average performance is measured using a composite indicator building on data for 24 indicators ranging from a lowest possible performance of 0 to a maximum possible performance of 1. Average performance in 2011 reflects performance in 2009/2010 due to a lag in data availability. The performance of Innovation leaders is 20% or more above that of the EU27; of Innovation followers it is less than 20% above but more than 10% below that of the EU27; of Moderate innovators it is less than 10% below but more than 50% below that of the EU27; and for Modest innovators it is below 50% that of the EU27.

Η Ελληνική συμμετοχή ανά ερευνητικό τομέα σε πέντε Π.Π. (1984 – 2009)

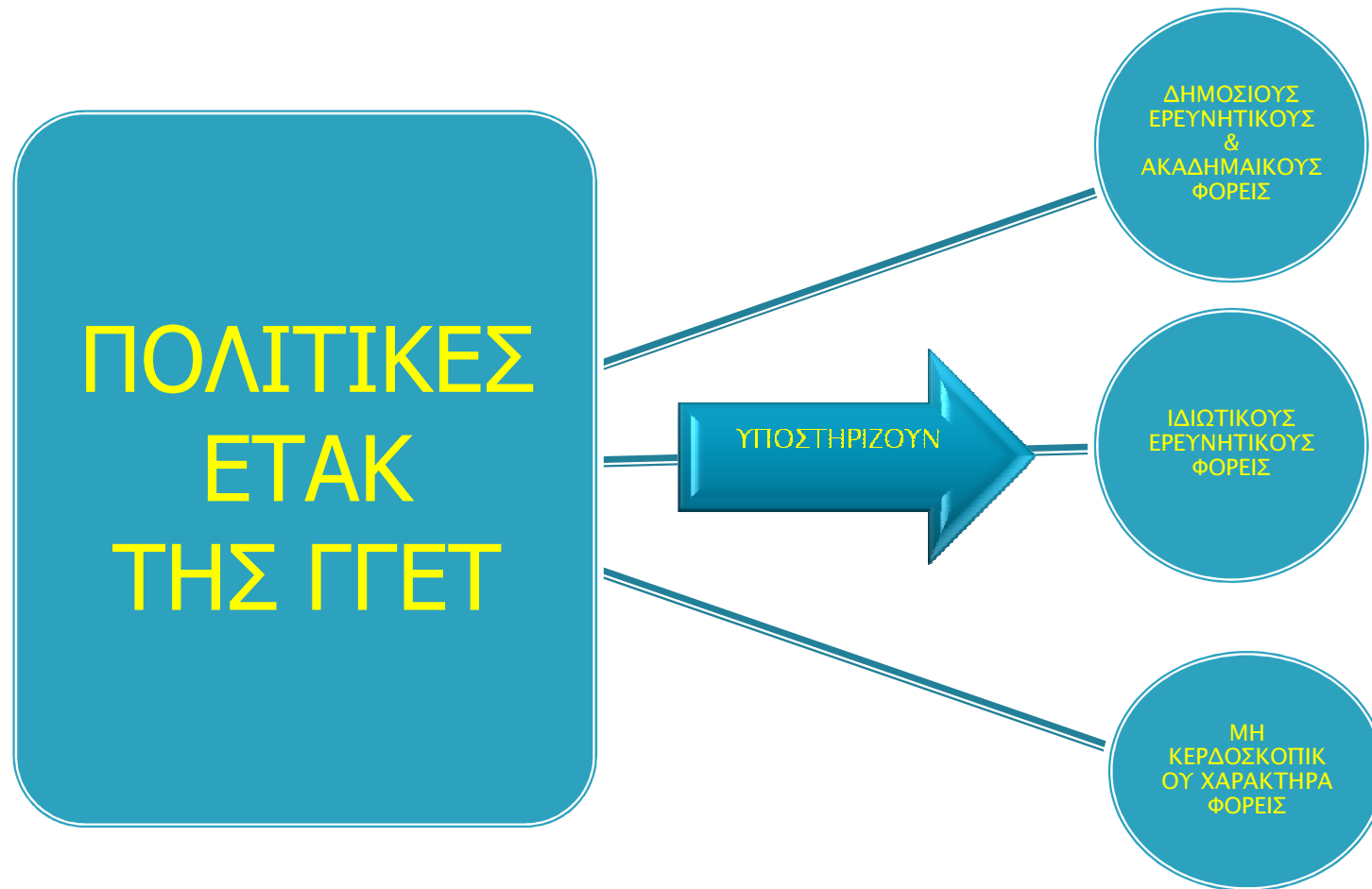
Τρέχουσες Οικονομικές και Κοινωνικές Προκλήσεις και αντιμετώπισή τους με Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη & Καινοτομία

Η ΓΓΕΤ μέσω **ανταγωνιστικών** προγραμμάτων **ΕΤΑΚ** και **ΣΔΙΤ**, επιχειρεί να αξιοποιήσει την εμπειρία και να κατευθύνει τις ερευνητικές δραστηριότητες των ακαδημαϊκών (50%), ερευνητικών (20%), και καινοτομικών παραγωγικών φορέων της χώρας (30%) σε **διαθεματικούς και αλληλένδετους** τομείς σημαντικούς για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, όπως:

Κλίμα, χερσαίο και θαλάσσιο περιβάλλον, Καθαρή ενέργεια και πράσινες τεχνολογίες, Υγεία, Διατροφή και βελτίωση της ποιότητας της ζωής του πολίτη, Αναδυόμενες τεχνολογίες στην πληροφορική και επικοινωνίες, τις επιστήμες υλικών και βιοεπιστήμες, Ανθρωπιστικές επιστήμες, Πολιτισμό, Εκπαίδευση

- Ελκυστικές επιλογές για «*χρήσιμη έρευνα*» για την
 - ✓ αύξηση της ζήτησης ερευνητικών αποτελεσμάτων από τον παραγωγικό τομέα και από τον τομέα παραγωγής δημόσιων αγαθών
 - ✓ ριζική μετεξέλιξη του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας
 - ✓ αποδοτική λειτουργία του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα δια μέσου της χρήσης καινοτομικών τεχνολογιών και υπηρεσιών.

Σύγχρονες πολιτικές ΕΤΑΚ της ΓΓΕΤ

Κύριοι Άξονες Πολιτικής ΕΤΑΚ 2014-2020

• ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ
ΜΕ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ
ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

• ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΟΥΝ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

• ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΥΝΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Έξυπνη εξειδίκευση !

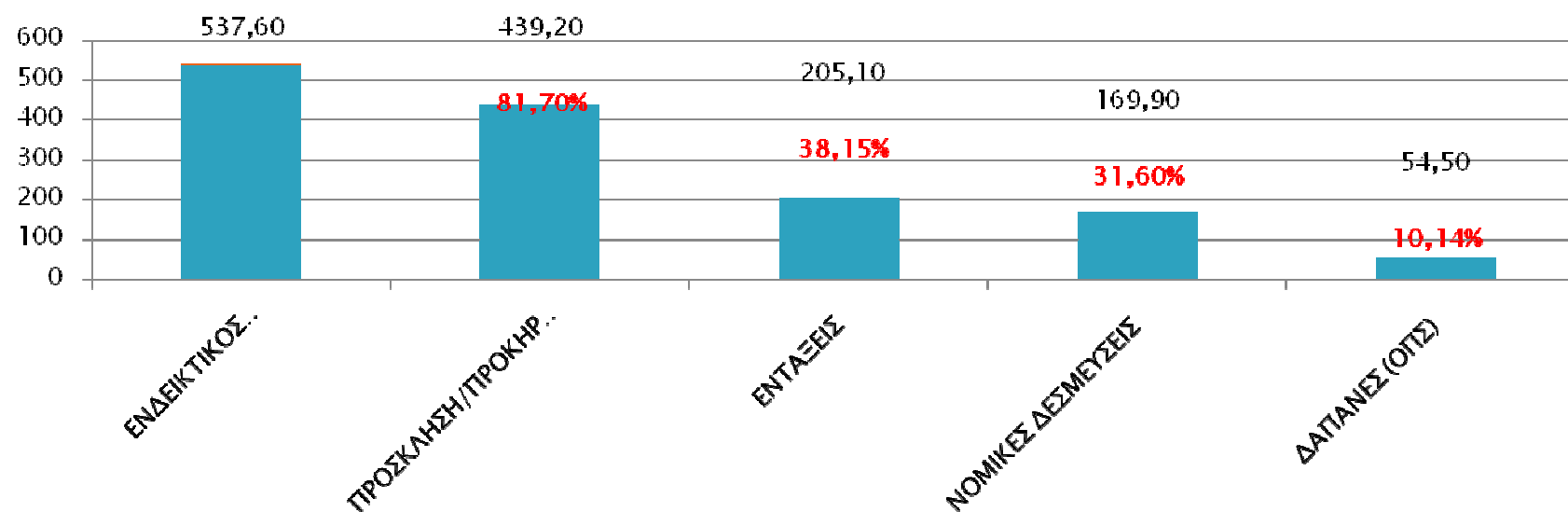
Έξυπνη εξειδίκευση-smart specialization (SMART SPECIALISATION)

*Τι είναι έξυπνη εξειδίκευση;
γιατί αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της στρατηγικής ΕΤΑΚ ;*

- ✓ εντοπισμός των μοναδικών χαρακτηριστικών και μέσων κάθε χώρας/περιφέρειας,
- ✓ επισήμανση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε χώρας/περιφέρειας
- ✓ συγκέντρωση τοπικών παραγόντων και πόρων γύρω από ένα όραμα και **συμμετοχική διαδικασία στην διαμόρφωση του οράματος**
- ✓ υποστήριξη της καινοτομίας με στόχο την τόνωση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα

Η έξυπνη εξειδίκευση αποτελεί προϋπόθεση (ex-ante conditionality) για τη χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ την περίοδο 2014-2020

ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΜΕΑ Ε&Τ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (τέλη 2012)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΘΑ ΜΕΙΩΣΕΙ ΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ Ε&Τ

Βασικές αρχές στον σχεδιασμό παρεμβάσεων Νέας Προγραμματικής Περιόδου

- **Κατάρτιση** Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για Έρευνα & Καινοτομία (ΕΣΠΕΚ 2014-20)
- **Συμβολή** στην τελική διαμόρφωση του Horizon 2020 (διάδοχο Πρόγραμμα του 7^{ου} ΠΠ) – συνέργειες με Διαρθρωτικά Ταμεία
- **Έξυπνη Εξειδίκευση (Smart Specialisation Strategy – S3)**
- **Περιφερειακή Διάσταση** / συνεργασία με Περιφερειακές Αρχές
- **Ενεργοποίηση εποπτευομένων φορέων / ιδιωτικού τομέα**
- **Συνεργασία/ συντονισμός** με άλλα Υπουργεία & υπηρεσίες
- **Αξιοποίηση** ανθρώπινου δυναμικού σε ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα για την διασύνδεση επιστήμης με την Οικονομία/Κοινωνία
- **Αναδιάρθρωση** ερευνητικού ιστού & αξιολόγηση

Άξονες Πολιτικής σε Εθνικό επίπεδο

Ενίσχυση του
ανθρώπινου δυναμικού
και των υποδομών

- Ανθρώπινο δυναμικό
- Ερευνητικά Κέντρα
- ΑΕΙ/ΤΕΙ
- Ερευνητικές υποδομές
- Ενιαίος χώρος έρευνας
- Κινητικότητα ερευνητών

Διασύνδεση έρευνας με
τον παραγωγικό ιστό-
Προαγωγή της
καινοτομίας

- Έρευνα και καινοτομία στις επιχειρήσεις
- Μηχανισμοί διασύνδεσης επιχειρήσεων & ερευνητικών οργανισμών
- Μηχανισμοί χρηματοδότησης
- Αξιοποίηση της παραγόμενης γνώσης από δημόσιους φορείς
- Βελτίωση γενικότερου περιβάλλοντος επιχειρήσεων

Εξωστρέφεια

- Συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και στα Προγράμματα Πλαίσιο της ΕΕ
- Διακρατικές συνεργασίες
- Συμμετοχή σε Διεθνείς Οργανισμούς
- Άνοιγμα των Εθνικών Προγραμμάτων στη διεθνή ερευνητική κοινότητα

Διασύνδεση της
επιστήμης με την
κοινωνία

- Διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας στην κοινωνία

Θεσμικές Παρεμβάσεις

- **Λειτουργική ενοποίηση** έρευνας ΑΕΙ και Ερευνητικών – Τεχνολογικών Φορέων ΓΓΕΤ+
- **Συντονισμός και υποστήριξη** Υπηρεσιών ΓΓΕΤ, Εθνικού και Συμβουλίου Έρευνας & Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ), Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής Δράσεων ΕΤΑΚ (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ).
- **Εξορθολογισμός δομής** ερευνητικού ιστού: Δικτυώσεις, Συμπράξεις, Συγχωνεύσεις
- Δημιουργία **μηχανισμών άμιλλας** και περιβάλλοντος αριστείας για την ανέλιξη των ερευνητών
- **Διεθνοποίηση** της έρευνας και προσέλκυση από το εξωτερικό επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας
- **Κλίμα καινοτομίας**, ανταγωνισμού, επιχειρηματικότητας, οικονομικής σταθερότητας → **Business Friendly Greece**
- **Επιδότησεις**, φορολογικά κίνητρα, συνέργειες διαρθρωτικών Ταμείων και Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων ΕΤΑΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Δημιουργία προϋποθέσεων για ουσιαστική συμμετοχή του **ιδιωτικού τομέα στην παραγωγή καινοτομίας**, σταθερό πλαίσιο **ΣΔΙΤ** (Public Private Partnerships - PPP) και μηχανισμών κρατικής ενίσχυσης - εγγυοδοσίας επενδύσεων ΕΤΑΚ υψηλού ρίσκου

Ερευνητικός Ιστός ΓΓΕΤ Ι: Εποπτευόμενοι Ερευνητικοί Φορείς

- ✓ Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών “Δημόκριτος” (ΕΚΕΦΕ ‘Δ’) - ΝΠΔΔ
- ✓ Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) - ΝΠΔΔ
- ✓ Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) - ΝΠΔΔ
- ✓ Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ) - ΝΠΔΔ
- ✓ Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ) - ΝΠΙΔ
- ✓ Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) - ΝΠΙΔ
- ✓ Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών “Αλέξανδρος Φλέμιγκ” (ΕΚΕΒΕ “Α. Φλέμιγκ”) - ΝΠΙΔ
- ✓ Ελληνικό Ίδρυμα Βασικής Βιολογικής Έρευνας “Αλέξανδρος Φλέμιγκ” (ΕΙΒΒΕ “Α. Φλεμιγκ”) – Κληροδότημα
- ✓ Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ) - ΝΠΙΔ
- ✓ “ΑΘΗΝΑ” Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών & της Γνώσης - ΝΠΙΔ
- ✓ Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ (Ε.Ι. Παστέρ) - ΝΠΙΔ
- ✓ Κέντρο Έρευνας Τεχνολογίας & Ανάπτυξης Θεσσαλίας (Κ.Ε.ΤΕ.Α.Θ.) - ΝΠΙΔ

Ερευνητικός Ιστός ΓΓΕΤ II: Εποπτευόμενοι Τεχνολογικοί Φορείς

- Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ)
- Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ Α.Ε.)
- Κέντρο Διάδοσης Επιστημών & Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ)

Κατανομή ερευνητικών Ινστιτούτων ΓΓΕΤ

REGION	INSTITUTES
ATTIKI	55
CENTRAL MACEDONIA	14
CRETE	15
EASTERN MACEDONIA AND THRACE	2
EPIRUS	3
PELOPONNESE	1
THESSALIA	1
WESTERN GREECE	3
WESTERN MACEDONIA	1

Βασικά χαρακτηριστικά της εθνικής και περιφερειακής διάστασης του συστήματος ΕΤΑΚ

Δυνατά Σημεία

- ▶ Η νέα γενιά Ερευνητικών Κέντρων που ιδρύθηκαν τη δεκαετία του 1980 με αξιόλογα ινστιτούτα εκτός Αθηνών
- ▶ Η ύπαρξη αποκεντρωμένων ΑΕΙ-ΤΕΙ
- Η εμπειρία που έχουν αποκτήσει οι Περιφέρειες την τελευταία δεκαπενταετία εκπονώντας περιφερειακά στρατηγικά σχέδια καινοτομίας με την υποστήριξη της ΕΕ (RTT, RTP, RIS, PRAI...) αλλά και υλοποιώντας δράσεις έρευνας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ
- Η αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων που έχουν προηγηθεί.

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ

- Ενιαίος χώρος Έρευνας & Εκπαίδευσης, κινητικότητα, διαμόρφωση υψηλού επιπέδου ανθρώπινων πόρων (βασική υποδομή)
- «Deep networking» ερευνητικών ομάδων, ευέλικτος προγραμματισμός
- Ανοικτή πρόσβαση σε κοινές ερευνητικές υποδομές, συνέργειες με την γενικότερη ερευνητική κοινότητα (ΑΕΙ, Δημόσια Ερευνητικά Ινστιτούτα, πόλοι καινοτομίας...)
- Κρίσιμη μάζα, οικονομίες κλίμακας
- Αυτενέργεια, βιωσιμότητα (loose federation – confederation?)
- Θεσμοθέτηση ρόλου Συνόδου Ε.Κ., κατανομή επιχορηγήσεων με διαφάνεια
- Ετήσιος προγραμματισμός – απολογισμός
- Εξωστρέφεια, λογοδοσία, ρόλος ΕΣΕΤ
- Συμβολή σε χάραξη στρατηγικής

**ΣΤΕΝΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ,
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας: Λουξεμβούργο 10– 11/10/2012

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Horizon 2020 – Ρύθμιση για μοντέλο χρεώσεων σε rules of participation:

- ✓ Ενοποιημένο απλοποιημένο flat cost model
- ✓ Κοινοτική συμμετοχή: έως 100% (έως 70% για close to market actions)
- ✓ Overheads (indirect costs): 25%
- ✓ Δυνατότητα επιλεξιμότητας δαπανών για μεγάλες υποδομές με απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Research) σαν direct costs
- ✓ Δυνατότητα bonus έως 8 Κ Ευρώ ανά έτος & ανά ερευνητή

Ελληνική Προεδρία Ε.Ε. Α' Εξάμηνο 2014

Agenda : Θέματα έρευνας , τεχνολογίας και διαστήματος στο πλαίσιο του Συμβουλίου «Ανταγωνιστικότητα»

Εκδηλώσεις (σε συνάρτηση και με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό) :

- Διεθνής Διάσκεψη για τις υποδομές έρευνας (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υποδομών)
- ICT/ Future Internet PPP (ΣΔΙΤ)
- Διεθνής Διάσκεψη για Nanotechnology and nanosciences, knowledge-based multifunctional materials and new production processes and devices
- Διεθνής Συνεργασία (Ανατολική Ευρώπη – Μεσόγειος για θαλάσσια έρευνα, βιοποικιλότητα, αλιεία...)
- Γεωργία / τρόφιμα (βιο-οικονομία σε συνεργασία με Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης)

Άμεσοι Στόχοι

1. Επιτάχυνση της απορρόφησης του ΕΣΠΑ στο πλαίσιο απλοποιημένων διαδικασιών που στηρίζονται σε αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών
2. Διαβούλευση Σχεδίου Στρατηγικής ΕΣΠΕΚ (Υπουργεία, Περιφέρειες, Ιδιωτικός Τομέας, Θεσμικοί Φορείς)
3. Διαπραγμάτευση με Ε.Ε. για το HORIZON 2020 (DG REGIO/RIS3, DG RESEARCH...) και Διεθνείς Οργανισμούς (ESA, CERN...)
4. Διαμόρφωση νομοθετικού πλαισίου για την ΕΤΑΚ και την Αναδιάρθρωση του Ερευνητικού Ιστού της χώρας
5. Χάραξη οδικού χάρτη για τις Ερευνητικές Υποδομές της χώρας
6. Προτάσεις για άξονες πολιτικής ΕΤΑΚ στην Ελληνική Προεδρία Α' εξ. 2014